

— V založbi »Jug« v Ljubljani je izšla mladinska knjiga Josip Ribičič: »Zavratne pošasti«. Cena broširanemu izvodu je 14 Din. Naroča se pri založbi »Jug« v Ljubljani. Pred škofijo št. 21. I. nadstropje.

— II. književna tombola Jugoslovenske Matice. Opozarjamo ponovno, da se zbiranje prvih dveh števil II. književne tombole Jugoslovenske Matice vrši šele dne 24. januarja 1925 in ne 24. decembra t. l., kakor je bilo prvotno javljeno. Cena tombolski tablici 3 Din.

— V izjavi učiteljskega društva za Meziško dolino v predzadnji številki bi moralo pravilno stati: moralne tehtnosti, ne moralne treznosti.

— Dan 20. dec. 1924 je bil za vse posavsko učiteljstvo, osobito pa še za trboveljsko izvanrednega pomena. Kako tudi ne? Saj smo bili z odlikovanjem zaslužnega, obče spoštovanega tovariša in bivšega okrajnega šolskega nadzornika Gustav Voduška počesčeni vsi učitelji laškega, brežiškega in kozjanskega okraja. Ta dan je tako prav pokazal, kako zna ceniti učiteljstvo svoje zaslužne voditelje, kajti jubilar ni le prejel po sreznem glavarju g. Pinkava podeljeni red sv. Save IV. vrste iz Najvišjega mesta, ampak tudi diplomu častnega članstva okrajnih učiteljskih društev za Sevnško-Brežiški in Kozjanski okraj. Potek slavlja, tako v oficijalnem kakor veseljem delu je bil nad vse vznemirjen in prisrčen. Deputacije domače občine, kakor tudi cerkve in drugih korporacij so slavile odlikovančeve zasluge na šolskem vzgojnem polju in izrazile željo, naj bi naš dični veteran še dolgo in mirno užival zaslužen spoštovanje in ljubezen obožujočih generacij. Slava!

— Okrajnega šolskega nadzornika Jos. Turka je imenovalo učiteljsko društvo za radovljiški okraj častnim članom društva in mu na zborovanju dne 6. pr. m. izročilo častno diplomu. To je pač največje odlikovanje, ki ga zamore prejeti nadzornik, ko odhaja v pokoj, če se ga podrejeno učiteljstvo v iskrenem tovarištvu spominja in mu priznava zasluge. Čestitamo!

— V Sarajevu je umrla Marija P. Šušljic roj. Dostanič, mati poverjenika UJU v Sarajevu. Naše iskreno sožalje!

— Državne štipendije za praktično pedagogiko. Glavni odbor UJU je sklenil na zadnji seji, da naprosi prosvetnega ministra za posebne štipendije za praktično pedagogiko. Študente za praktično pedagogiko naj bi prosvetni minister določeval skupno z UJU. Odbor predlaga 40 do 50 takih koristnih štipendij.

— Mednarodni profesorski kongres. Ministrski svet je sklenil, da se naša država udeleži mednarodnega profesorskega kongresa. V ta namen je določen kredit 500.000 dinarjev.

— Popravek. V podlistku »O potrebi poučnega lista za mladino« se je vrnilo več napak. Najhujša: O vsem se hočemo poučiti kar je pri nas in drugod — kar nam ni narava, sport in klinika, se mora glasiti: sport in tehnika.

— Glavni Savez drž. urad, je 4. dec. 1924 zopet poslal vsem ministrom vlogo, s katero zahteva takojšnje in celotno izplačilo razlike med starimi in novimi plačili. V isti vlogi je tudi zahteval, da se v vsakokratni državni proračun vpostavi najmanj 60 milijonov dinarjev za gradnjo stanovanj za državne uslužbenke.

— Zahvala. Ob bridki in nenadni izgubi svoje ljubljene, edine sestre Juste, učiteljice v Dol. Logatcu, mi je bilo v veliko uteho sočustvovanje od strani tovarišev in tovarišic iz Logaškega okraja in od drugod ter obilna udeležba spremstva na nje zadnji zemeljski poti k Sv. Križu. Sprejmite vsi mojo najiskrenejšo zahvalo, posebno pa še Dol. Logaška občina in Učiteljsko društvo za Logaški okraj za poklonitev krasnih vencev in zastopniku UJU za spremstvo na nje poslednji poti. — Ribnica, 2. jan. 1925. — Marija Kozamernik, učiteljica.

— Učitelji — predsedniki volilnih komitej v Sloveniji za državnozbornske volitve. Volilni okraj Brežice: Artiče Josip Pečnik, nadučitelj v Kapelah. Globoko Jakob Medved, nadučitelj v Pišecah. Gorica Zmago Bregant, šolski upravitelj na Blanci. Videm Janko Knapič, šolski upravitelj v Vidmu. Zabukovje Franc Drnovšek, okrajni šolski nadzornik v Sevnici. Volilni okraj Celje: Frankolovo Peter Jankovič, šolski upravitelj v Vojniku. Nova cerkev Albin Schmidt, učitelj v Dobrni. Polzela Ivan Kramar, učitelj v Celju. Sv. Pavel pri Prebodu Ljudevit Černež, šolski nadzornik v Grižah. Šmartno v Rožni dolini Fran Voglar, šolski upravitelj v Celju. Velika Pirešica Mi-

hael Levstik, učitelj v Celju. Volilni okraj Dolnja Lendava: Bratanci Ferdo Sprager, nadučitelj v Beltincih. Centiba Josip Gorišek, ravnatelj meščanske šole v Dolnji Lendavi. Dobrovnik Alfonz Turko, učitelj v Dolnji Lendavi. Gomilica Josip Birs, učitelj v Dolnji Lendavi. Volilni okraj Konjice: Cadram Hinko Schell, oblasni šolski nadzornik v Konjicah. Hudina (hiša št. 38) Josip Unverdorben, učitelj v Zrečah. Kebej Anton Strigl, šolski upravitelj v Koblju. Prihova Lovro Serajnik, nadučitelj v Prihovi. Stranice Ernest Mayer, učitelj v Konjicah. Sv. Kunigunda Ludovik Petrič, učitelj v Konjicah. Sv. Jernej Franc Friedl, nadučitelj pri Sv. Jerneju. Špitalič Janko Kržič, šolski upravitelj v Ločah. Volilni okraj Laško: Sv. Jedert Vitko Jurko, šolski upravitelj v Dolu pri Hrastniku. Sv. Krištof Ivan Četina, šolski upravitelj v Laškem. Sv. Štefan Anton Gnus, šolski ravnatelj v Dolu pri Hrastniku. St. Lenart Milko Jerše, učitelj v Laškem. Volilni okraj Ljutomer: Cven Fran Karbaš, okrajni šolski nadzornik v Ljutomeru. Ivanjci Igo Hauptman, učitelj pri Sv. Duhu na Stari gori. Okoslavci Karel Mavrič, šolski upravitelj v Gornji Radgoni. Plitvički vrh Janko Žel, šolski upravitelj v Apačah. Stara cesta Ivan Baukart, ravnatelj meščanske šole v Ljutomeru. Veržej Fr. Zacherl, učitelj v Ljutomeru. Volilni okraj Maribor, desni breg: Cinžat Davorin Lesjak, učitelj v pok. v Rušah. Fram Stefan Firm, nadučitelj v Hočah. Laporje Matko Janžekovič, učitelj v Slovenski Bistrici. Lehen Anton Hren, nadučitelj v Studencih. Makole Alojzij Kranjc, nadučitelj v Poljčanah. Ruše Matija Lichtenwalner, okrajni šolski nadzornik v Mariboru. Tinje Ivan Tomažič, nadučitelj v Tinjah. Volilni okraj Maribor, levi breg: Selnica ob Muri Josip Malenšek, učitelj v Mariboru. Sv. Duh na Ostrem vrhu Slavoj Dimnik, učitelj v Mariboru. Sv. Križ Ivan Robnik, šolski upravitelj pri Sv. Juriju ob Pesnici. Sv. Martin pri Vurbergu Drago Humek, ravnatelj meščanske šole v Mariboru. Sv. Peter Fran Voglar, ravnatelj ženskega učiteljskega v Mariboru. Volilni okraj Mozirje: Bočna Bogomir Rajner, šolski upravitelj v Ljubnem. Nova Štifta Franc Kocbek, šolski upravitelj v Gornjem gradu. Kobarje Branko Zemljč, nadučitelj na Rečici. Ljubno Valentin Pulko, nadučitelj v Gorici (Rečici). Luče Ivan Pušenjak, šolski upravitelj v Mozirju. Volilni okraj Murska Sobota: Krog Ciril Hočevar, šolski upr. v Krogu. Kančovci Avgust Čizek, učitelj v Murski Soboti. Markovci Mirko Dujc, učitelj v Murski Soboti. Sv. Jurij II. Edvard Gregorič, učitelj v Murski Soboti. Volilni okraj Ormož: Brebrovnik Adolf Rosina, učitelj v Ormožu. Sv. Lenart pri Veliki Nedelji Franc Fink, šolski nadzornik in vadniški učitelj v Mariboru. Sv. Miklavž Ivan Najžer, učitelj v Središču. Velika Nedelja Josip Rajšp, nadučitelj v Ormožu. Volilni okraj Prevalje: Črna Janko Gačnik, učitelj v Guštanj. Kotlje Adolf Sokol, nadučitelj v Kotljah. Libelice Ivo Feinig, nadučitelj v Mežici. Sv. Danijel Peter Močnik, okrajni šolski nadzornik na Prevaljah. Volilni okraj Ptuj: Gradišče Josip Gorup, nadučitelj v Ptuj. Jiršovci Franc Cilenšek, učitelj v Ptuj. Nova cerkev Franc Kašpar, šolski upravitelj v Narapljah. Sela Franc Jamšek, šolski upravitelj v Ptuj. Sv. Andraž v Slovenskih goricah Vinko Šerona, učitelj v Ptuj. Sv. Vid Ivan Klemenčič, učitelj v Ptuj. Trnovska vas Mirko Majcen, učitelj v Ptuj. Vurberg Janko Lešnik, šolski upravitelj v Vurbergu. Volilni okraj Slovenjgradec: Kaplja Andrej Visočnik, šolski upravitelj pri Sv. Ožbaltu. Pameče Ignacij Kaffou, nadučitelj v St. Janžu pri Dravogradu. Podgorje Miloš Germovšek, okrajni šolski nadzornik v Slovenjgradcu. Razbor Štefan Rataj, učitelj v Razboru. Sv. Andraž nad Polzelo Fran Hribernik, ravnatelj meščanske šole v Šoštanj. Sv. Anton na Pohorju Maks Pirc, učitelj v Marenbergu. Sv. Primož na Pohorju Anton Glaser, šolski upravitelj pri Sv. Primožu na Pohorju. Sv. Vid nad Valdekom Josip Purkart, učitelj v St. Ilju pod Turjakom. St. Ilj pod Turjakom Karel Barle, učitelj v Šmartnem. St. Janž na Vinski gori Miloš Tajnik, učitelj v Šoštanj. Šmartno na Paki Bogomir Zdošek, šolski upravitelj v Letušu. Šmartno pri Slovenjgradcu Ferdo Šentjarc, ravnatelj meščanske šole v Slovenjgradcu. Trbonje Josip Golob, šolski upravitelj v Vuzenici. Vuhred Simon Viher, šolski upravitelj v pok. v Vuzenici. Volilni okraj Šmarje: Buče Alojzij Pečnik, nadučitelj v Bučah. Koprivnica Anton Potočnik,

nadučitelj v Podsredi. Kostivnica Beno Serajnik, ravnatelj meščanske šole v Celju. Križe Avgust Tomič, nadučitelj pri Sv. Antonu nad Rajhenburgom. Podčetrtek Fran Lovrec, nadučitelj v Podčetrtku. Ponikva Hinko Šumer, okrajni šolski nadzornik v Šmarju. Sedlarjevo Ferdo Kokot, šolski upravitelj pri Sv. Petru pod Svetimi gorami. Slivnica Jožef Cenčič, šolski upravitelj v Rogatcu. Sv. Ena Tone Fink, učitelj v Šmarju. Sv. Peter pod Sv. gorami Gustav Pečnik, šolski upravitelj na Bizeljskem. Sv. Štefan Gvidon Srabodnik, nadučitelj pri Sv. Štefanu. St. Vid pri Ponikvi Josip Bizjak, nadučitelj v Celju. Šmarje II. Ivan Glinšek, šolski upravitelj v Rogatcu. Slatina. Žetale Tone Stefanciosa, učitelj v Gabrju pri Rogatcu. Volilni okraj Črnomelj: Adlešiči Gustav Lukežič, okr. šolski nadzornik v Črnomlju. Draščiči Konrad Barle, šolski upravitelj v Metliki. Radovica Ivan Riglar, šolski upravitelj v Semiču. Suhor Alfred Kos, šolski upravitelj v Dragatušu. Sinji vrh Franc Lovšin, šolski upravitelj na Vinici. Volilni okraj Kamnik: Dob Ivan Šmajdek, šolski upravitelj na Krtini. Gozd Tomo Petrovec, šolski upravitelj v Jaršah. Ihan Julij Cenčič, šolski upravitelj v Kamniku. Motnik Vinko Ravnihar, učitelj v St. Gothardu. Podhruška Kornelij Igljič, učitelj pri Sv. Trojici. Paloviče Andrej Pogačar, učitelj v Kamniku. Šmartno Ivan Primožič, učitelj v Mekinah. Vodice Anton Arrigler, šolski upravitelj na Skaručni. Zgornji Tuhinj Luka Blejc, šolski upravitelj v Trzinu. Zlato polje Peter Sirc, šolski upravitelj v Mengšu. Volilni okraj Kočevje: Banjaloka Dore Betriani, šolski nadzornik v Kočevju. Borovce Josip Jaklič, učitelj v Kočevju. Draga Ferdo Wigele, šolski upravitelj v Loškem potoku. Karlovica Anton Kadunc, učitelj pri Sv. Gregorju. Kočevska Reka Viktor Kovač, učitelj v Sodražici. Koprivnik Avgust Lulik, učitelj v Ribnici. Mozelj Ferdo Reiminger, učitelj v Livoldu. Rob Alojzij Peterlin, učitelj v Kočevju. Stari log Alojzij Černe, učitelj v Gotenici. Sv. Gregor Anton Mervič, ravnatelj meščanske šole v Ribnici. Volilni okraj Kranj: Javorje Ladislav Čuk, učitelj v Kranju. Mavčiče Avgust Poberaj, učitelj v pok. v St. Vidu nad Ljubljano. Predvor Anton Sepaher, šolski upravitelj v Kranju. Sora Vinko Roblek, učitelj v Kranju. Trata Vilbald Rus, šolski nadzornik v Kranju. Trboje Franc Rant, učitelj v Strazišču. Zmirec Andrej Vilfan, učitelj v Sori. Železniki Ivan Mihečič, šolski upravitelj v Selcah. Volilni okraj Krško: Bučka Franc Zagorc, šolski upravitelj v Kostanjevici. Cerklje Joško Vutkovič, ravnatelj meščanske šole v Krškem. Veliki Podlog Ljudevit Stiasny, šolski nadzornik v pok. v Ljubljani. Bušča vas Ivan Baškovič, šolski vodja v Zameškem. Škocijan Fortunat Lužar, šolski nadzornik v pok. v Ljubljani. Šmarjeta Janko Vanič, učitelj v Krškem. Trebelno Anton Brodnik, učitelj v Kostanjevici. Velika dolina Karel Rostohar, nadučitelj v Cerkljah. Volilni okraj Litija: Dole Anton Vidmar, šolski upravitelj v Veliki loki. Gradišče Miha Debeljak, šolski upravitelj v Šmartnem pri Litiji. Izlake Matija Pelko, učitelj v Toplicah-Zagorju. Kotredež Janko Levstik, nadučitelj v Zagorju. Kresnice Anton Mrvič, ravnatelj meščanske šole v Ribnici. Laze Franc Rigler, šolski upravitelj v Hotiču. Polica Ivan Bezeljak, šolski nadzornik v Litiji. Stična Lovro Jevnikar, učitelj v St. Vidu pri Stični. Videm Ivan Dimnik, strokovni učitelj v Ljubljani. Volilni okraj Logatec: Begunje Leopold Punčuh, šolski nadzornik v Logatcu. Grahovo Franc Rozman, nadučitelj v Grahovem. Hotedrišica Janko Polak, nadučitelj v Ljubljani. Rovte Ladislav Požar, učitelj v Planini. Sv. Vid Alfred Vodopivec, učitelj v Begunjah. Volilni okraj Ljubljana, okolica: Šmartno pod Šmarno goro Ivan Štrukelj, nadučitelj na Viču pri Ljubljani. Želimlje Ivan Štrekelj, nadučitelj na Vrhniku. Volilni okraj Novo mesto: Ambrus Ciril Dequal, šolski upravitelj na Dvoru. Brusnice Maks Kalan, učitelj v Brusnicah. Dobriče Janko Grad, šolski nadzornik v pok. v Novem mestu. Mirna Ivan Novak, šolski nadzornik v pok. v Ljubljani. Tihoboj Venčeslav Skebe, učitelj v Črmošnjicah. Orehova Maksimir Rozman, učitelj v Strugah. Stopiče Vilko Menart, učitelj v Novem mestu. Toplice I. Josip Vrbinec, učitelj v Toplicah. Toplice II. (Uršna sela) Boris Grad, učitelj v Toplicah. Zagradec Hinko Lobe, učitelj v Zagradcu. Volilni okraj Radovljica: Koprivnik Jakob Gospodarič, učitelj na Jesenicah.

Naš stanovski naraščaj.

—uč Tretji sestanek učiteljskega naraščaja v Mariboru. Kakor drugekrat smo se tudi to pot zbrali v meščanski šoli ob 1/26. uri zvečer. Tov. Božo Tomažič je pozdravil vse navzoče, zlasti še gospe Vero Vodenikovo in Marico Humekovo, ki sta prišli k nam v goste, otvoril sestanek in predal besedo tov. Antonu Hrenu, nadučitelju v Studencih. Presrečno pozdravljen je povzel besedo tov. predavatelj, ki ga poznamo še z lastnih sestankov. V živahnem, jednatem in lepo zaokroženem govoru nam je podal »Nekaj misli« v razmišljanje ob vstopu v novo leto. Evo nekatere: Nimaš glave le, da jo pokrivaš. — Ne živiš le radi samega sebe. — Odsev tvojih dobrih del krepi odsev dobrih del tvojega drugega in še tretjega tovariša, eno tvoje slabo dejanje pa kvari uspehe in ugled tvojega dvajsetega in še celo tridesetega naslednika. — Razveseljen pojav pri tem sestanku je bila debata o predavateljevih izjavah, ki so se je z mladeniškim ognjem udeleževali mnogi tovariši. Tov. predsednik se je ob sklepu zahvalil tako tov. govorniku za lepe misli, kakor tudi vsem tovarišem, ki so posegali v debato in s tem dokazali svojo sodelavnost in zanimanje za globlja stanovska vprašanja.

Četrty sestanek bo po božičnih počitnicah dne 10. jan. 1925 v istih prostorih in ob istem času. Predseduje tovarišica Nada Škrli, zapisnikujeta tov. Čebul in Andolšek. Predaval bo g. prof. Gustav Šilih.

Ob razhodu smo si želeli med seboj vesele počitnice in mnogo lepih dni v novem letu 1925. Prav tako želimo mnogo zdravih, solnčnih dni naraščajnikom v Ljubljani in drugod s prošnjo: Oglasite se še vi kdaj!

Naša gospodarska organizacija.

—g Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta so darovali: Učiteljsko društvo za laški okraj 400 Din; neimenovan 600 Din; — za Ganglov kamen: Kristina Demšarjeva, učiteljica v pok. na Bledu, 100 Din; učiteljstvo v Poljanah nad Škofjo Loko 30 Din, in sicer a 10 Din; Perko Lovro, Rus Marija in Bulovec Marija. — Blagi dobrotniki, ki so v prvem tednu novega leta darovali 1130 Din in s tem postali posnemanja vredni vzgled, naj sprejmo najpriščnejšo hvalo!

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina in darila: Dimnik Slavoj in Vojnilovič Jedert v Mariboru a 10 Din = 20 Din; učiteljsko društvo za svetolenarški okraj 105 Din; Kos-Jarnovič, Vel. Dolenci (Prekmurje) 20 Din; učiteljstvo osnovne šole v Kuzdobljanu (Prekmurje) 40 Din; Elza Lokay, šolska upraviteljica, Predanovci (Prekmurje) 10 Din; učiteljstvo dekleške osnovne šole IV. v Mariboru v počasčenje spomina umrle gospe Bregantove, matere tovarišice ge. Kristine Petričeve, 100 Din; Jos. Lasbacher, nadučitelj v pok., Ruše, 10 Din; Korže Janko in Kovač Zdravko, strokovna učitelj v Žalcu, 20 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik.

—g »Samopomoč« gospodarska za druga javnih nameščencev in upokojencev v Cerknici r. z. z. o. z. v likvidaciji pozivlja zadružne člane, ki so spremenili svoje bivališče, da javijo tekom 14 dni točne naslove sedanjega bivališča, ker se jih potrebuje v svrhu nakazila deleža in dividende.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljstvu in šolam, posebno pa šolarskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potom Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, šte. 6.

Ocene.

—k Svetlost. Veliki ilustrirani Almanah za prostu 1925. godinu. Uredio Mih. M. Stanojevič. Izdaje Udruženja Jugoslovenskog Učiteljstva. Cena Din 10.

UJU je izdalo lansko leto »Učiteljski koledar«, ki je prinesel pisano vsebino pedagoških in beletrističnih člankov, pesmi in praktičnih podatkov, ki jih nužno potrebuje vsak učitelj. Bil je to nekaj začetek jugoslovenske pedagoške bibliografije in nekaj jugosl. biografski pedagoški leksikon. Za leto 1925, je UJU zopet izdal koledar pod naslovom »Svetlost«, ki pa ni nadaljeva-

nje v prošlem letu započete smeri, temveč je krenil v beletristično smer in je zbral okrog sebe učiteljske delavce na polju leposlovja. Žal je od slovenskega učitelstva zastopano samo Gangl z dvema pesnitvama. To kvari značaj kolektarja in posebno zategadelj, ker ni to izdajanje beogradskega poverjeništvu, temveč občega **Jugoslovenskega** učiteljskega Udruženja. Ne samo, da ima Gangl več in mnogostvari, ki bi se dale uvrstiti, ima slovensko učiteljstvo še drugih delavcev, od katerih bi vsaj nekateri še lahko našli prostora v koledarju. Vsebinsko koledarju je sledeča: Voj. J. Ilić — Mladi, Otadžbina, pesma; Silvije Kranjčević, Pred knjigom povjesta roda moga, pesma; Janko Leskovicar, Pomisao na vječnost, pripovedka; E. Gangl, Geslo, pesma; Borivoje Ž. Milojević, Jovan Cvijić; Dr. M. D. Popović, Zaštita narodnog podmlatka; Vladimir Nator, Invalid, pesma; Dr. B. Bakić, Proučavanje osobina našeg naroda; St. Stanojević, Konsolidovanje Jugoslavije; Jaša M. Prodanović, Učitelj u srpskoj pripovesti; E. Gangl, Beli orel, pesma; Dr. Nedeljko Košanin, Josip Pančić; P. Aršinov, Šta je čoveku u istini priroda? Dr. Dobr. Ger. Popović, Higijensko vaspitanje; Voj. J. Ilić — Mladi, Dode Kratovac, pesma; Dr. Nik. Vučić, Učitelji i arheologija; Petar M. Ilić, Jedna nova vaspitna ustanova; A. Stanojević, Hemija u Srba; Mih. M. St., Nikola Tesla; Dr. R. Rajc, Duh kod srpske vojske za vreme svetskog rata; D. Petković, Učitelji i zemljoradničko zadugarstvo; Petar Kuničić, U slavu oslobođenja i ujedinjenja, pesma; Dr. Branislav Krstić, Prve laži; Blag. K. Ristić, Poruka mrtvih, pesma; Jelenko Mihajlović, Potresi zemljine kore; Branislav D. Nušić, Kako sem učio Geografiju, pripovedka; Dr. V. K. Petković, Jovan M. Zujović; Mih. Sretenović, Seoski filozof, pripovedka; Dr. Voj. R. Mladenović, Staro-indijsko shvatanje života; Dr. Milan Šević, U slavu Dorda Natoševića; Blag. D. Todorović, Školske bašte i praznici sadenja drva; A. Krajačić, Mučenik, pripovedka; Uz naše slike. Naši saradnici. — Poleg lepe vsebine ima koledar tudi mnogo slik kulturnih delavcev.

—k **Ljubljanski Zvon** v letu 1925. »Ljubljanski Zvon« je dosegel v svoje petinštirideseto leto, v dobo, kakršne ne more beležiti za sabo danes noben jugoslovanski in le maloštevilni slovenski literarni listi. V tej dolgi, neprekinjeni dobi njegovega obstoja je tudi že obsežen namen in pomen lista, njegova nujnost in globoka zasidranost v osrčju vsega kulturnega slovenstva. Samo tako je mogel postati in samo tako bo mogel ostati »Zvon« izmed temeljnih kamnov naše kulture! Nevezan na vse strani, ne služeč nobeni literarni ali umetniški »šoli«, razvijajoč se in rastoč v globino in v višino, ne more biti glasilo nikogar kot posameznika, marveč je glasilo vseh; vseh tistih resnično tvornih duhov namreč, ki v zlic motnjavi časa vedo, kaj in kam hočejo in ki uporno kljubujo vsem besnim rušilnim tendencam duha zaničujoče sodobnosti molče in vztrajno grade, zidajo, ustvarjajo. Zatorej mora biti »Zvon« tudi v bodoče resna, svobodoumna, izven dneva in puhlih demagoških gesel mirno snujoča revija.

Da se približa temu visokemu cilju, ima uredništvo za prihodnji letnik dovolj gradiva na razpolago.

V leposlovnem delu se nadaljuje in zaključuje Juša Kozaka roman Šentpeter, ki je že letos vzbudil občo pozornost čitateljev. Drugi del povesti bo to pozornost še stopnjeval. Razen »Šentpetra« bo objavil »Zvon« še en originalen roman. V njem se je mlad znan pisatelj, ki si je nadel psevdonim Jernej Jereb, lotil enega najkočljivejših sodobnih problemov. S finim psihološkim niansiranjem nam je očrtal razvoj mladega človeka, tipičnega za naše dni, ki je bolj po krivdi razmer in okolice, nego iz lastnega nagiba, zašel v labirinte seksualnih zablod, odkoder mu ni več rešitve. Nad tem delom, ki je v zlic najkočljivejšim prizorom prožet z globokim etičnim gledanjem, se bo utegnil marsikateri misleč čitatelj razmisliti o enem najtežjih in najstresnejših vprašanj sodobne družbe. Romanu je naslov »Suženj Demona«. Poleg teh dveh vodilnih romanov bo v »Zvonu« odlično zastopana novela in krajša črtica. Takoj v prvi številki objavi Anton Novačan novelo »Papiga«, ki ji nato slede še druge. Novele objavijo nadalje Vladimir Levstik, Cvetko Golar, Ivo Šorli, Ivan Zorec, Fran Albreht in drugi. — V pesniškem delu se poleg znanih pesnikov oglašajo nekateri naši najmlajši, zlasti tisti, ki so se oprostili raznih povojnih umetniških zablod in iščejo svojo pot. Drama bo zastopana po Otonu

Župančiču. Kratek, umetniško pisan esej se bo gojil še bolj nego doslej. Glavni zastopnik v tem delu bo dr. Ivan Prijatelj s svojo študijo o Dostojevskem. Dr. A. Debeljak objavi študijo o pokojnem A. Franceu, dr. J. Kelemina teoretsko estetsko razpravo o umetniškem ustvarjanju, dr. Fr. Kidrič razpravo in več zanimivih vesti iz svoje delavnice za izdajo celokupnega Prešernovega dela, dr. J. Glonar študijo o znanem ruskem dramaturgu Prešerna — Koršu. Vrh tega bodo zastopani v tem delu dr. Fr. Veber, dr. V. Molč, dr. N. Zupanič. Objavijo se razen tega neka zanimiva, doslej neznana pisma Levstikova, dr. Žigon pa priobči del Stritarjevih pisem, ki bodo tvorila važen literarno-historičen prispevek. — Poleg navedenega se bo v listu razpravljalo tudi o drugih važnejših vprašanjih iz umetniškega in obče kulturnega življenja. O slovenskih literarnih novostih bodo med drugimi referirali urednik lista, Janko Glaser, Pavel Karlin; o dramu bo poročal urednik, o operi L. M. Škerjanc; važnejše srbohrvatske literarne in umetniške vesti bo beležil dr. F. Kozak. Naročnina lista ostane kakor doslej 120 Din, za inozemstvo 140 Din letno. Naročnina se plačuje tudi polletno in četrtletno. List se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

—k **Kratka srbska ali hrvatska slovnica**. (I. deo.) Sestavio: Tomo Jedrinić, učitelj. V Ljubljani. Samozaložba. Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Že zadnjič smo javili, da je tov. T. Jedrinić izdal praktično slovnico za uporabo pri pouku srbohrvaščine. Knjigo je odobril tudi kot priročno, pomožno učno knjigo za učence prosvetni oddelka za Slovenijo v Ljubljani. Ker je slovnica sestavljena res na praktični osnovi in se posebno ozira na diferencialne razlike med slovenščino in srbohrvaščino, jo bodo učenci s pridomo uporabljali v šoli in jo toplo priporočamo, da jo upeljejo učitelji srbohrvaščine v šolah.

—k **A. S. Puškin: »Kapetanova hči«**. Preložil dr. Iv. Prijatelj. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Cena broš. Din 24, vez. Din 29, s poštnino Din 1.25 več.

Ta Puškinova zgodovinska novela, ki je pravkar izšla kot 6. zvezek zbirke »Prosveti in zabavi« v novem prevodu dr. Prijatelja doslej že tretjič v slovenskem jeziku, predstavlja v ruski literaturi klasično delo, ki ga pozna v vseh oseh in prizorih že iz dobe svoje srednješolske izobrazbe vsak inteligentni Rus. Po mnenju Nemca Langa je to najboljša in naravnost vzorna novela v vsej svetovni literaturi. Zategadelj so prav storili naši srednješolski profesorji, da so to fino umetniško slovenskega genija sprejeli v seznam privatnega čtiva na slovenskih srednjih šolah. Kako se je to nesmrtno delo Puškinovo priljubilo našemu čitačemu občinstvu, kaže dejstvo, da predstavlja drugi slovenski prevod »Kapetanove hčere« (izšel l. 1896. v Gabrščkovih »Slovenski knjižnici«) danes že pravo bibliografsko redkost. Knjigo toplo priporočamo.

—k **Jalen Janez: Srenja**. Drama v štirih dejanjih. V Ljubljani 1924. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 25.

Pisatelj »Doma«, ki je dosegel pri uprizoritvi v ljubljanski drami prav lep uspeh, je poslal svojo drugo dramo v svet. Boljša je kot prva. Obravnava socialen problem, da je skupni interes nad dobičkom posameznika, na tako kratek, koncizen način, da ne piše mnogo Slovencev tako lakonski, a obenem jasen in kratek jezik. Dejanje se v dramo razvija povsem naravno in zapletki ni nikjer iskan kaj šele prisiljen. Dejanje pa je tudi jako bogato na dogodkih, tako, da ostane delo vse do konca napeto in zanimivo. Značaj oseb, ki nastopajo v igri, so krepko risani, so gorenske grče, ni so sentimentalne puže in skonstruirani junaki. Tu pulzira življenje in se pretaka resnična kri. Ržen je krasen tip altruista. Pogačar je markanten človek in pol. Dana ponosna in resolutna mladenka, Franica preudarna in premehka gospodinja itd. Tuji so v figurah Groša in Francija manj odločni, zato manj slovenski bolj ko smo politični. Igra zahteva malo od odra, za to bo »Srenja« povsod lahko uprizorljiva, zlasti ker ima samo osem vlog 5 moških in 3 ženske. Tudi podelski odri bodo radi segli po njej. Zlasti se posrečijo Jalenovi moške ocene, kjer riše slovenske tipe, pa naj si bodo tragične, vesele ali grčaste nature. Koliko tuje šunda se igra pri nas po deželi to je slovenska reč, dobra, priporočljiva in hvalevredna, zato bo našla pot preko širne domovine.

—k **Tožitelji in branitelji**. Carzano. Proti Avstriji V. Dr. Ljudevit Pivko. Založil klub Dobrovoljcev v Mariboru. 10 slik. Cena 12 Din.

Izšel je peti zvezek Carzana, dr. Pivkove zbirke, ki se je razširila med našim narodom kot malokateri knjiga prej. Peti zvezek nadaljuje opis borb zarotnikov in ima sledečo vsebino: Pregled: Čitateljem. — Maledetta Guerra. — Zapisnikom z vodnikom št. 24. — Poročilo Rudolfa Liške. — A. K. Op. Nr. 2189/11. — Vidale preiskuje. — Dokazila o izdajstvu. — Središčne zarote na Češkem. — Žena ustvariteljica komplota. — Kje je denar? — Martinez in Maštalka v zaporu. — Interpelacije v parlamentu. — Odgovor domobranskega ministra. — Glasovi domačega časopisja. — Polemika o izdajnikih. — Guido Cristofini in Aldo Valori o Carzanu.

—k **E. R. Burroughs: Tarzanove živali**, prevedel —z—. Splošna knjižnica št. 48. V Ljubljani 1924. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 274. Cena broš. Din 30, vez. Din 36.

»Tarzanove živali« je v seriji Tarzanovih povesti III. knjiga. Kakor dosedanje obe knjigi je tudi ta popolnoma samostojen roman zase, le glavne osebe so ostale iste, Tarzan, njegova žena in od protistranke intriganta Rokov in Pavlovič. Tretja knjiga »Tarzanove živali« vede Tarzana in Jano vsled peklenskih zavratnosti Rokova po ločenih potih zopet nazaj v pragozdove Afrike. Golega in nagega izpostavlja Tarzana njegovi sovražniki na samotni otok na zapadni obali Afrike. Tarzan se življi kmalu v džungelsko življenje, odloži civilizacijo, v sili si postavi divje zverji džungle za verne tovariše in se preseli z njimi na priborjenem čolnu na celino. S svojo skupino zveri, ki povsod in vsakom vzbujajo strah in grozo, zasleduje roparje svojega malega sinčka in svoje žene Jane po džungelski divjini. Sheeta, prebrisan leopard s svojimi kosmatimi tovariši, vsi ščitijo s svojimi telesi, spremljani in vodeni od prijateljskega Mugambija, poglavarja črnega plemena, Tarzana v njegovih smrtonosnih in predrznih podjetjih.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

= **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJIŠKI OKRAJ** ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 17. januarja 1925 ob 11. uri v deški šoli v Konjicah. Vzpored: 1. Zadržni zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročila: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajničarke in d) računskih pregledovalcev. 4. »Učenec ob prestopu v višji razred in razrednikovo stališče«, podava tov. Fr. Friedl. — Odmor — skupen obed. Nato: 5. Volitev novega odbora. 6. »Razvoj slovenskega črkopisa«, podava tov. ica M. Poznjeva. 7. O seji širjega sosveta poročajo tov. J. Kržič. 8. Članarina za l. 1925. 9. Iz vprašalne skrinjice. 10. Predlogi in slučajnosti.

Uro pred pričetkom občnega zbora se vrši odbora seja in redna pevka vaja; slednje se naj gotovo udeleže vse tovarišice pevke in vsi tovariši pevci. Izbor pesmi je tov. pevovodja že naznačil sredi decembra posameznim šolskim vodstvom.

Ob pričetku občnega zbora samega pa izroči društvo svojima zaslužnima članoma tovarišema H. Schellu, oblastnemu šolskemu nadzorniku in R. Jurku, srezkemu šolskemu nadzorniku v pok. diplom o častnem članstvu. Ker se obenem poslavljamo od prvega, ki nam je bil mnogo leta drag tovariš, od prevrata še poleg tega naš srezki šolski nadzornik, se pač odbor nada, da ni učitelja-učiteljice v okraju, ki bi izostal to pot. Enako dobrodošli so nam tovariši(ce) ostalih bratskih društev.

= **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA SVETOLENARŠKI OKRAJ** ima v sredo, dne 14. januarja 1925 ob 10. uri v Sv. Trojici v Slov. goricah svoj redni letni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo odbornikov tajnika in blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. »Novejša smernice risanja na osnovni šoli«, predava tov. Valko Razinger. 5. Poročilo o seji širjega sosveta pov. UJU Ljubljana. 6. Predlogi in slučajnosti. Pridite polnoštevilno! — Odbor.

= **LITIJSKO OKRAJNO UCITELJSKO DRUŠTVO** vabi p. n. članstvo in neorganizirane našega mišljenja na svoj občni zbor, ki se vrši dne 17. januarja 1925 ob 1/29. uri dopoldne v Ljubljani na kr. moškem učiteljskem v fizikalni dvorani, s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje dr. Pirca o zdravstvu; temu sledi ogled šolske poliklinike in evenf. higijenskega zavoda. 2. Po predavanju se vrši občni zbor po sledečem redu: a) poročilo predsednika, b) tajnika, c) blagajnika in d) računskih pregledovalcev. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Z ozirom na zanimivo predavanje in važna poročila, pozivlja odbor k polnoštevilni udeležbi! Novinci iz okraja, pri-

družite se! Preskrbite si vsi pravočasno železniške legitimacije — t. č. potom svojih vodstev.

= **UCITELJSKO DRUŠTVO V DOLNJI LENDAVI**. Redni občni zbor za leto 1924, se vrši dne 17. januarja 1925 ob 10. uri v šoli v Črenšovcih s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora (predsednika, tajnika, blagajnika). 3. Volitev novega odbora. 4. Referat tov. Preiningerja. (Tema za ukinjeno zadnjo okrajno učiteljsko konferenco). 5. Slučajnosti. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

= **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ** ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 15. januarja t. l. ob 10. uri v risalnici »Mladike« z vzporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo odbora. 4. Volitve. 5. Predlogi. 6. Slučajnosti. — **Odborova seja** se vrši v soboto, dne 10. t. m. ob 14. uri v pisarni mestne deške šole. — Udeležba obvezna. — Predsednik.

= **IZREDNI OBČNI ZBOR UCIT. DRUŠTVA ZA LJUBLJ. OKOLICO** bo dne 17. l. 1925. ob 9. uri v telovadnici I. mestne deške šole na Ledini v Ljubljani. Poleg običajnih točk bo na dnevnem redu volitev odbora in predavanje srez. šol. nadzornika g. And. Škulja o vrtnarstvu. Udeležba dolžnost. Vsi dolžniki morajo do tega časa poravnati dolg, če ne sledi izključitev. — Avg. Korbar.

= **OBČNI ZBOR RADOVLJIŠKEGA OKRAJNEGA DRUŠTVA** bode dne 17. januarja 1925 ob 10. uri na Jesenicah. — J. Baraga, t. č. predsednik.

= **BREŽIŠKO - SEVNIŠKO UCITELJSKO DRUŠTVO** ima svoj redni občni zbor v Brežicah dne 17. januarja 1925 ob 10. uri. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. Volitev novega odbora. 4. Predavanje tov. Breganta: »O rokotvornem pouku«. 5. Slučajnosti. Pridite vsi! Pripeljte vse nove tovariše(ice)! — Odbor.

Poročila:

+ **POROČILO O ZBOROVANJU OKR. UCIT. DRUŠTVA ZA RADOVLJIŠKI OKRAJ** na Jesenicah dne 6. decembra 1924 ob navzočnosti 62 članov.

Tov. predsednik otvori zborovanje ter pozdravi navzoče člane, pri čemur se takoj oglašijo tov. Pibovec, ki prosi za besedo, kar tov. predsednik vzame na znanje in ustreže želji.

Tov. Pibovec se v vznešenih besedah spomni delovanja tov. predsednika Barage ter mu čestita k imenovanju za nadzornika, nakar se tov. predsednik zahvali ter izjavi, da bo na lepe besede odgovoril obširneje kasneje.

Tov. Žagar referira »O koristi in pomenu nadaljne izobrazbe učiteljstva«. Referat je bil jako zanimiv in globoko zasnovan, za kar je žel referent ob zaključku obilo priznanja. Tov. predsednik se mu zahvali v imenu zbora ter izrazi željo, da bi še nadalje deloval kot raziskovalec teh vprašanj ter bi nadalje ne pozabil podati javno svoje misli in utise, ki so za cel učiteljski stan velike koristi.

Tov. Zupančič izroči tov. nadzorniku v pok. Josipu Turku listino častnega članstva ter ga nagovori z besedami globokega pomena in formulira izročitev po staroslovanski navadi.

Tov. predsednik odgovarja nato na razne točke govora tov. Pibovca in vzpodbuja učiteljstvo k nadaljnjemu vztrajnemu delu in izrazi, da se bo naslanjal na pomoč vseh tovarišev, kojih sveta dolžnost je le ta, da dvignemo svoj rod na višino drugih narodov.

Tov. Šifer poroča glede šolske Matice ter omenja majhno število članov.

Tov. Zupančič predlaga, da pristopijo vsi učitelji in učiteljice z novim letom k Šolski Matici in naj se članarina upošteva pri odmeri društvene članarine.

Tov. predsednik omeni, naj se pusti ta predlog za prihodnje zborovanje, ko bodo imeli vsi čas premisliti stvar bolj temeljito.

Tov. Šega predlaga, naj se ta predlog predloži UJU, da ga predloži ostalim društvom, kar se z večino sprejme.

Pri slučajnostih se oglašijo tov. Šega z vprašanjem, kakšno stališče zavzema UJU glede predsednika UJU Mil. Stanovića in ali je že kake tozadevne korake storil. K tej točki dobi zadovoljiv odgovor, nakar se določi čas in kraj občnega zbora.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.